

SPLETNA APLIKACIJA *SPiPP* 1 IN *SPiPP* 2 – OD TEORIJE K PRAKSI – OD PRAVIL K JEZIKOVNEMU IZOBRAŽEVANJU Z ZVOKOM IN ZAPISOM

IRENA STRAMLJIČ BREZNIK

Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Maribor, Slovenija.
E-pošta: irena.stramljic@um.si

Povzetek *SPiPP* – *svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov* je prosto dostopni spletni pripomoček za pomoč uporabnikom pri izražanju svojine za prevzete moške priimke, ki je prilagojen tudi za rabo na mobilnih telefonih. Aplikacija vsebuje 1353 priimkov, katerih nosilci so tuje osebe moškega spola, zbrane iz Velikega splošnega leksikona DZS (2006). Uporabniku so na voljo informacije v pisni in zvočni obliki. Zapisani so: osnovna (imenovalniška) oblika priimka in njen fonetični zapis, poreklo in glavni podatki o nosilcu, obliki za rodilnik in izražanje svojine ter šifra pravila, po katerem je svojilna oblika tvorjena. Osnovna, rodilniška in svojilna oblika so opremljene še z zvočnimi posnetki. Brez dvojnic je zajetih 4059 zapisanih oblik in prav toliko zvočnih posnetkov, z upoštevanimi dvojnicami pa še nekaj več. Spletna aplikacija je nastala na Univerzi v Mariboru in je rezultat dveh štirimesečnih projektov v okviru Javnega razpisa Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2020. Dostopna je na naslovu <https://spipp.ff.um.si/>.

Ključne besede:

prevzemanje,
osebna
lastna
imena,
svojilni
pridevniki,
besedotvorje,
spletna
aplikacija

WEB APPLICATION SPIPP 1 AND SPIPP 2 – FROM THEORY TO PRACTICE – FROM RULES TO LANGUAGE EDUCATION THROUGH SOUND AND WRITING

IRENA STRAMLJIČ BREZNIK

¹ University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia.
E-mail: irena.stramljic@um.si

Abstract *SPiPP* (‘Possessive adjectives derived from foreign surnames’) is an open-access web application that was created to help Slovene users derive possessive forms from masculine surnames borrowed from foreign languages. The application, which is also adapted for mobile platforms, contains 1,353 foreign surnames of masculine gender taken from the lexicon “Veliki splošni leksikon DZS” (2006). The application enables users to access information in the form of writing and sound files. The written information includes the basic (nominative) form of the surname and its phonetic script, the origin of and the main information about the carrier of the surname, the form of the genitive case, the possessive form and the code of the rule according to which the possessive form is derived. The nominative case, the genitive case and the possessive form of surnames are additionally presented in the form of sound files. The application includes 4,059 written forms, excluding all of the doublets, and as many sound files. If we include all of the doublets, the total number of written forms included increases by several hundred more examples. The web application was created at the University of Maribor as a result of two four-month projects implemented within the...

Keywords:

borrowing,
personal
names,
possessive
adjectives,
word
formation,
web
application

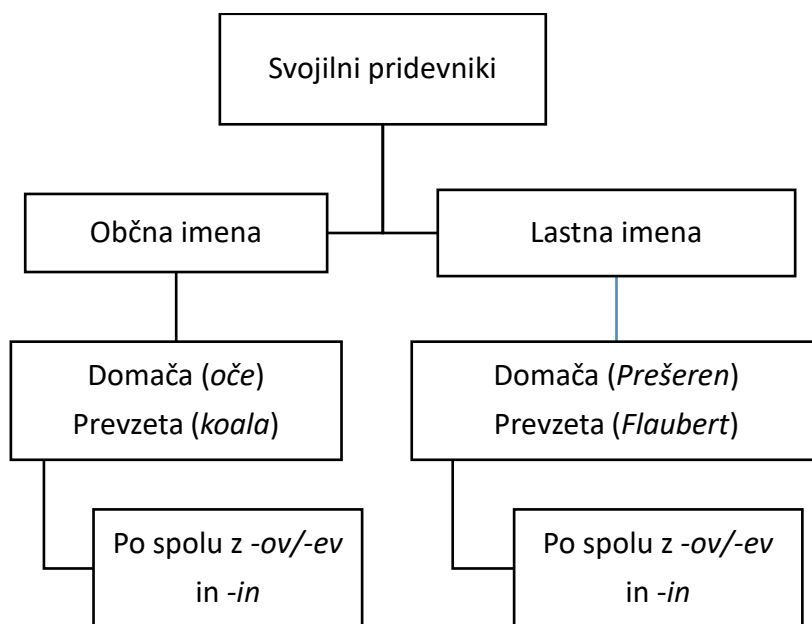
1 Uvod

Uvodoma si zastavljamo nekaj vprašanj. Znamo tvoriti svojilne pridevnike iz domačih osebnih lastnih imen? Zakaj predstavljamo večinoma svojilne pridevnike iz priimkov, katerih nosilci so moški, in kako je pri moškospolskih priimkih, katerih nosilke so ženske? Zakaj je tvorba svojilnih pridevnikov iz prevzetih priimkov v slovenščini težje pravopisno vprašanje?

V nadaljevanju bomo nanje skušali odgovoriti in tako pojasniti, kakšne so bile pobude za nastanek spletne aplikacije in kakšna je njena uporabnost.

2 Izražanje svojine v slovenščini

V slovenščini svojino ali pripadnost živega, zlasti človeškega, izražamo s svojilnimi pridevniki. Najobičajnejši način za tvorbo svojilnih pridevnikov je izpeljevanje iz samostalnikov tako, da jim dodajamo obrazila glede na spol. To velja tako za svojilne pridevnike iz občnih kot iz osebnih lastnih imen, slednja pa so lahko domača ali prevzeta (Stramljič Breznik 2020: 99).

Graf 1: Svojilni pridevniki

Vir: lasten

2.1 Izražanje svojine iz domačih občnih imen

Iz občnih imen delamo svojilne pridevnike:

- a) za moški in srednji spol z **-ov** (*brat* → *bratov*) oz.
- b) z **-ev** zaradi preglasa, ko se za *j, c, č, ž, š, dž, o* preglasi v *e* (*stric* → *stričev*, *paž* → *pažev*);
- c) z **-in** iz občnih imen ženskega spola (*sestra* → *sestrin*, *prodajalka* → *prodajalkin*, *igralka* → *igralkin*).

Ob osnovnih pravilih je velikokrat treba upoštevati še dodatne oblikoslovne in glasoslovne zakonitosti, ki se lahko pojavljajo tudi v kombinacijah, kot kaže nekaj spodnjih primerov.

Preglednica 1: Primeri svojilnih pridevnikov brez dodatnih oblikoslovnih ali glasoslovnih posebnosti in z njimi

Občno ime	Svojilni pridevnik	Posebnost
<i>brat</i>	<i>brat-ov</i>	/
<i>mama</i>	<i>mam-in</i>	/
<i>dete</i>	<i>detet-ov</i>	daljšanje osnove
<i>polž</i>	<i>polž-ev</i>	preglas
<i>dojenčica</i>	<i>dojenčič-in</i>	mehčanje
<i>bratec</i>	<i>bratč-ev</i>	preglas, mehčanje

2.2 Izražanje svojine iz domačih lastnih imen

Iz domačih osebnih lastnih imen, tj. iz imen in priimkov, katerih nosilci so osebe moškega spola, delamo svojilne pridevnike z:

- (1) obrazilom **-ov**, če: a) se osnova konča na soglasnik, ki ni *j, c, č, ž, š, dž*, končnica pa je *-a, -o, -o*: *Glih-a* → *Glih-ov*; *Bračk-o* → *Bračk-ov*; *Peternel-o* → *Peternel-ov*; (b) se (redko) končajo na *-ov*: *Pengov* → *Pengov-ov*; (c) se končajo na *-e* in se osnova podaljša s *t*: *Belè* → *Belét-ov*; *Bine* → *Binet-ov*; (č) so enozložna na *-r* in se osnova ne podaljša z *j*: *Bor* → *Bor-ov*;

- (2) obrazilom *-ev*, če: a) se osnova konča na soglasnik, ki je *j, c, č, ž, š, dž*, končnica pa je *-a, -o, -o*: *Janša* → *Janš-ev*, *Mičo* → *Mič-ev*; *Arnus* → *Arnus-ev*; *Ritonja* → *Ritonj-ev*; b) se osnova konča na *a, i, u, e, r* in se zato podaljša z *j*: *Paternu* → *Paternuj-ev*; *Kette* → *Kettej-ev*; *Franci* → *Francij-ev*; *Basar* → *Basarj-ev*,
- (3) z roditeljskim, če: a) se priimki končajo na *-ski, -ški* ali *-ov, -ev*: *Pleterski* → *(delo)*¹ *Pleterskega*; *Svetokriški* → *(delo)* *Svetokriškega*, *Barišnikov* → *(delo)* *Barišnikova*; *Turgenjev* → *(delo)* *Turgenjeva*.

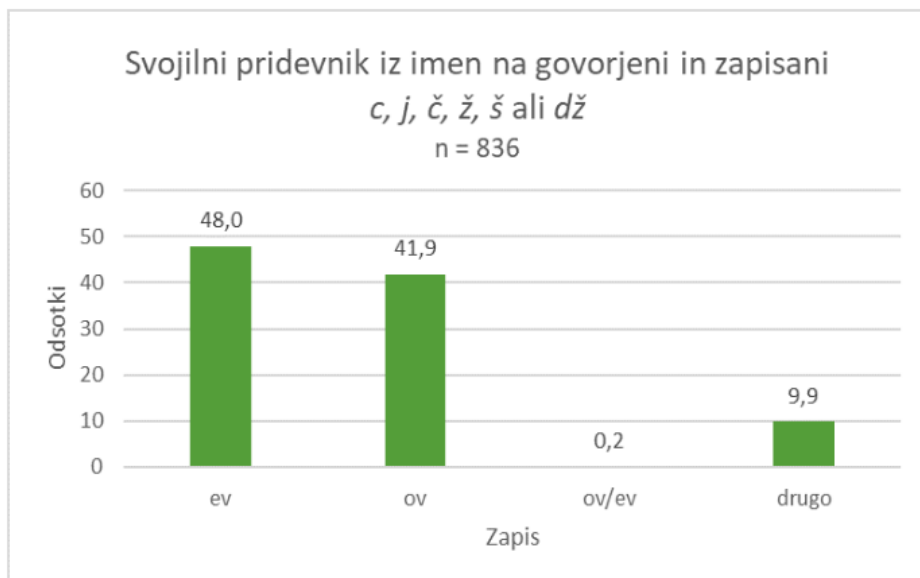
Iz domačih osebnih lastnih imen, katerih nosilke so osebe ženskega spola, pa z:

- (1) obrazilom *-in*, če: a) se osnova imena konča na pisni in izgovorni soglasnik, končnica je *-a* ali *-o*: *Petr-a* → *Petr-in*; *Ines-o* → *Ines-in*; (b) se ime (navadno manjšalnica) konča na *-(i)ca*, se *c* spremeni v *-č*: *Ana* → *An-ica* → *Anič-in*; (c) se osnova imena konča na samoglasnik *a, e, o, u* in končnico *-a* in se pri tem osnova lahko ali pa ne podaljša z *j*: *Te-a* → *Tej-in/Te-in*; *Ge-a* → *Gej-in/Ge-in*, *Pi-a* → *Pij-in/Pi-in*; (č) ima ime na *-i* vzporednico na *-a*: *Mimi* – *Mim-a* → *Mimij-in/Mim-in*;
- (2) z roditeljskim, če je ime dvobesedno: *Zala Ana* → *delo Zale Ane* (Stramliječ Breznik 2020: 99–100).

Predstavljena osnovna pravila za tvorbo svojilnih pridevnikov, ki se utrdijo skozi osnovno- in srednješolsko izobraževanje, se kasneje brez nenehne uporabe in uzaveščanja knjižne norme pri jezikovnih uporabnikih pozabljajo pod vplivom bodisi pogovorne bodisi narečne rabe. V potrditev navajamo dve ponazorili.

Pravopisna komisija ZRC SAZU je junija 2019 opravila anketo (prim. *Anketa o sklanjanju lastnih imen in tvorbi pridevnikov*), s katero je na več kot osemsto anketiranih ugotovila, da je veljavno pravopisno pravilo o preglasu *o v e* pri imenih na govorni in zapisani *c, j, č, ž, š* ali *dž* (*Sašo* – *Sašev* – **Sašov*) pri uporabnikih komajda v rahli prednosti.

¹ Jedna beseda *delo* je uporabljena kot posplošitev za katero koli dejavnost osebe.

Slika 1: Svojilni pridevnik iz imen na govornjeni in zapisani c, j, č, ž, š ali dž

Vir: <https://pravopisna-komisija.zrc-sazu.si/Ankete>

Drugo ponazorilo kaže, da obstajajo številne variante pogovornih in/ali narečnih oblik svojilnih pridevnikov iz nekaterih najpogostejših imen, kot so npr. *Franc* → **Francov*/**Francejov*; *Marko* → **Markejov*/**Markotov*/**Markonov*; *Miha* → **Mibejov*/**Mibetov* /**Mibin*/**Mihatov*/**Mihanov*.

Svojevrstna težava se kaže tudi pri izražanju svojine ženskih oseb. Iz moških priimkov, katerih nosilke so ženske, se svojilni pridevniki navadno ne tvorijo, izjemoma iz priimkov na *-a*, npr. *Trdina* → *Trdinin*. *Smernice za spolno občutljivo rabo jezika* (2018: 15–16) priporočajo, da v ta namen uporabimo: a) rodilniško obliko imena in priimka ženske (*delo Zofke Kveder*); b) druge možnosti se nanašajo na rabo priimka kot imenovalniškega (*metoda Montessori*, *metoda M. Montessori*) ali mestniškega prilastka (*metoda po Marii Montessori*, *metoda po M. Montessori*), medtem ko se svojilna oblika tipa (*metoda po Montessorijevi*)² ne priporoča; c) iz priimkov na *-a* in drugih samoglasnikov, katerih nosilke so ženske, pa se svojilni pridevniki že uveljavljajo (*Kobilca* → *Kobilčina slika*; *Montessori* → *Montessorijina metoda*).

² Če izhajamo iz definicije, da svojilni pridevniki pri lastnih imenih izražajo pripadnost družini in ne last te družine, se izločitev te oblike ne zdi utemeljena.

2.3 Izražanje svojine iz tujih oz. prevzetih osebnih lastnih imen

Iz prevzetih oziroma tujih osebnih lastnih imen, tj. iz imen in priimkov, katerih nosilci so osebe moškega oz. ženskega spola, delamo svojilne pridevnike z enakimi obrazili kot iz domačih imen, tj. z: a) obrazilom *-ov*: *Lucas* → *Lučkas-ov*, *Pablo* → *Pabl-ov*; *Hegel* → *Hegl-ov*, *Obama* → *Obam-ov*, b) obrazilom *-ev* zaradi preglasa, ko se za *j, c, č, š, š, dž* o preglasi v *e*: *Irenej* → *Irenej-ev*, *Hector* → *Hectorj-ev*; *Gotovac* → *Gotovč-ev*, *Frisch* → *Frisch-ev*; c) in obrazilom *-in*: *Melissa* → *Meliss-in*, *Naomi* → *Naom-in*, *Katie* → *Katiej-in*.

Med najtežja pravopisna vprašanja zagotovo spada tvorba svojilnih pridevnikov prav iz zadnje skupine, tj. iz tujih osebnih lastnih imen, saj je njihovo prevzemanje v slovenščino zaradi tujih in naših pravorečno-pravopisnih pravil, pregibanja in dojemanja razmerja med črko in glasom zelo zahtevno (Kocjan - Barle 2012: 85).

Za pravilno tvorbo svojine iz prevzetih tujih osebnih lastnih imenih je treba poznati pravila glasoslovja, oblikoslovja in besedotvorja, hkrati pa še izgovor imena, saj se ta pogosto razlikuje od zapisa. Dodatna težava pa so tudi pravopisno dopustne dvojnice, ki so lahko samo pisne, ne pa tudi izgovorne. Ponazoritev: svojino lahko izrazimo z rodilnikom (*roman Dumasa*, izgovor [dimája]), še pogosteje pa s svojilnim pridevnikom, ki ima pisno dvojnico (*Dumasov* oz. *Dumasev*), izgovor pa le [dimájeu]. Izgovorno je tako normativna le oblika [dimájeu], ki jo nakazuje pisna dvojnica *Dumasev*. Prav tako dovoljena oblika *Dumasov* sledi le pisni podobi, zato je dovoljena le v zapisanih besedilih, ne pa kot izgovorna različica. Tako imenovano branje po črki oziroma upoštevanje pisne podobe v izgovoru po načelu »govôri kot piše«, torej izgovor [*dumasov] oz. [*dumasev], pa razodeva nekultiviranega in nerazgledanega govorca slovenskega jezika (Stramljič Breznik 2020: 100, 102).

3 Empirični podatki o težavah jezikovnih uporabnikov pri tvorbi svojilnih oblik iz tujih oz. prevzetih priimkov

Na tem mestu bomo predstavili izsledke ankete (Nadelsberger 2018: 94–116), ki jih je izpolnilo 60 anketirancev, od tega 30 študentov slovenščine in 30 oseb, ki niso bili študentje. V obeh skupinah so bile v opazno večjem številu zastopane ženske.

Med študenti slovenščine je bil vključen izenačen delež tistih z univerzitetno izobrazbo in tistih, ki so še študirali in imeli zaključeno srednjo šolo (43,3 %). Nekaj študentov (13,4 %) je zaključilo bolonjski magisterij. Po izobrazbeni strukturi so med neštudenti prevladovali tisti, ki so pridobili izobrazbo na višji ali visoki šoli (36,7 %), z univerzitetno izobrazbo je bilo 20 %, z doktoratom (3,3 %), z bolonjskim magisterijem 16,7 %, s končano srednjo 13,3 % in osnovno šolo 10 %.

Z vprašalnikom je bila preverjena tvorba svojilnih pridevnikov iz tujih priimkov na črko *a* iz *Velikega splošnega leksikona* (2006), ki so bili kategorizirani v sedem skupin.

3.1 Prva skupina

Za svojilne pridevnike prve skupine je bilo predpostavljeno, da anketiranci v splošnem ne bodo imeli težav pri tvorbi, čeprav lahko omahujejo pri posebnih primerih tega tipa, kot so imena z neobstoječim samoglasnikom (*Abel – Ablov*). Da bi preverili, ali anketiranci poznajo pravilo o izpadu polglasnika, je bil izbran priimek *Aachen*. V prvo skupino so bili vključeni še priimki *Akiba*, *Arakawa* in *Adoula*, da bi preverili, kolikšen delež vprašanih uporablja žensko svojilnopridevniško obrazilo *-in* pri samostalnikih druge moške sklanjatve.

3.1.1 Rezultati

Predvidevanja, da vprašani v večini primerov ne bodo imeli težav s tvorbo svojilnih pridevnikov te skupine, so bila le delno potrjena, saj je manj kot polovica neštudentov (49,88 %) in nekaj več kot polovica študentov slovenščine (58,90 %) pravilno zapisala njihove svojilne pridevnike. Samostalnike 2. moške sklanjatve, kot sta *Arakawa* in *Akiba*, sklanjamo po prvi moški ali prvi ženski sklanjatvi (SP 2001: člen 958), svojilnopridevniško obrazilo pa je lahko le *-ov* oz. *-ev*, pri navedenih imenih *-ov* (*Arakawov*, *Akibov*). Anketiranci so ženski svojilni pridevnik *Arakavin* zapisali 12-krat (5 neštudentov in 7 študentov slovenščine), *Akibin* 15-krat (6 neštudentov in 9 študentov slovenščine) ter *Adoulin* 8-krat (4 neštudenti in 4 študenti slovenščine). Prav tako je več kot tri četrtine (76,66 %) neštudentov in skoraj dve tretjini študentov slovenščine (63,33 %) nepravilno zapisalo svojilni pridevnik *Aachenov*, torej neobstoječega samoglasnika niso opustili.

3.2 Druga skupina

Jezikovni uporabniki so pogosto negotovi v primerih nemega *e*. Ilc in Stopar (2012: 101–112) predlagata poenotenje pravila glede (ne)obstoynih končnih nemih samoglasnikov, in sicer se zavzemata za ohranitev nemega samoglasnika pri sklanjanju in tvorbi svojilnih pridevnikov. Zato sta bila v to skupino vključena priimka *Agasse* in *Ardenne*, da bi ugotovili, kako pogosto bodo vprašani nemi *e* odpahnili in kako pogosto ga bodo ohranili.

3.2.1 Rezultati

Analiza odgovorov je pokazala, da je več kot tri četrtine študentov slovenščine (76,67 %) in več kot dve tretjini neštudentov (68,33 %) priimkoma *Agasse* in *Ardenne* odpahnilo končni nemi samoglasnik *e*, ki ne vpliva na izgovor. Tudi drugi avtorji (Verovnik 2005: 33–34) opozarjajo na težavo z imeni na nemi *e*, saj mora uporabnik poznati izgovor in pravilo, kdaj nemi *e* odpade (*Agasse* – *Agassov*) in kdaj ostane ter vpliva na izgovor (*Armitage* – *Armitageev*). Nekaj anketirancev je pri tvorbi svojilnega pridevnika osnovo namesto z *j* daljšalo s *t*, kar je ustrezno pri domačih, hrvaških in makedonskih moških imenih (*Stipe* – *Stipetov*). Vprašani so tako nepravilno zapisali svojilne pridevnike: *Agassetov* (2 pojavitvi) in *Ardennetov* (2 pojavitvi).

3.3 Tretja skupina

V njej so bili združeni priimki z osnovo na *c*, *j*, *č*, *ž*, *š* in *dž*. Svojilni pridevnik se v teh primerih tvori z obrazilom *-ev*. Predvidevano je bilo, da zapis svojilnega pridevnika iz tovrstnih domačih imen pišočim načeloma naj ne bi predstavljal težave (*Adlešič* – *Adlešičev*), medtem ko je bilo pričakovano, da bo prihajalo do omahovanj v zapisu svojilnega pridevnika iz tujih imen, ko je mehki soglasnik samo izgovorni (*Achternbusch* – *Achternbuschev*). Ker SP 2001 s členom 957 dopušča dvojničnost zapisa svojilnega pridevnika iz imen, ki se izgovorno končajo na *c* (*Ferencz*, *Abronovich*), in sicer obrazilo *-ev* dodamo na nespremenjeno osnovo (*Ferenczev*, *Abronovichev*) ali podomačimo (*Ferenčev*, *Abronovičev*), je bilo treba preveriti, kolikšen delež vprašanih uporablja prvo in kolikšen delež drugo varianto. Priimki te skupine, vključeni v vprašalnik, so bili: *Anuszkiewicz*, *Atabay*, *Apitz* in *Andersch*.

3.3.1 Rezultati

Predvidevanje, da imajo pišoči težave pri zapisu svojilnega pridevnika iz imen, pri katerih se osnova konča na samo izgovorni mehki soglasnik, je bilo le delno potrjeno, saj je bil pri dveh od štirih takih imen (*Anuszkienicz* in *Atabay*) zelo visok delež pravih odgovorov: skupaj je 70 % študentov slovenščine in neštudentov pravilno zapisalo njuna svojilna pridevnika (*Anuszkieniczev*, *Atabayev*). Podomačeno obliko (*Anuszkieničev*) sta zapisala le dva anketiranca (4,8 %), preostali (95,2 %) pa le *Anuszkieniczev*.

Pri priimku *Andersch* je polovica študentov slovenščine (50 %) ter nekaj manj kot polovica neštudentov (46,67 %) svojilni pridevnik pravilno zapisala. Najmanj pravih svojilnih pridevnikov so anketiranci tvorili iz imen *Apitz* [ápíc]. Pri tvorbi svojilnih pridevnikov iz imen, ki se končujejo na govorjeni *c*, SP 2001 s členom 957 predpisuje svojilnopridevniško obrazilo *-ev* in spremeno *c* s *č*. Pri tujih imenih, kjer je končni *c* samo izgovorni, zapis imena ostane nespremenjen in se mu doda svojilnopridevniško obrazilo *-ev*. Med anketiranci je svojilno obliko iz priimka *Apitz* tvorilo z obrazilom *-ov*: 63,33 % neštudentov in 60 % študentov slovenščine (*Apitzov*), le 23,33 % neštudentov in 36,66 % študentov slovenščine je pravilno zapisalo *Apitzev*. Pri neštudentih so bile opažene še štiri pojavitve svojilnega pridevnika *Apitzijev*.

3.4 Četrta skupina

Svojilne pridevnike iz priimkov na izgovorni *á*, *é*, *ó*, *ú* in *e*, *i*, *u*, *r* tvorimo tako, da osnovo samostalnika podaljšamo z *j* in dodamo obrazilo *-ev* (*Abbati* – *Abbatijev*). Da bi pravilno tvorili svojilni pridevnik iz imena tega tipa, moramo poznati njegov izvor, saj domača, hrvaška in makedonska moška imena (Skaza 2000: 60) na govorjeni *e* daljšajo osnovo s *t* in ne z *j*: *France* – *Francetov*, *Stipe* – *Stipetov*, *Dimče* – *Dimčetov*, medtem ko tuja imena daljšajo osnovo z *j*: *André* – *Andréjev*, *Curie* – *Curiejev* (SP 2001: člen 781).³ Z imeni *Abernathy*, *Achleitner* in *Albuquerque* se je preverilo, kolikšen delež vprašanih pravilno tvori svojilni pridevnik te skupine. Glede na dopuščeno dvojničnost pri zapisu svojilnega pridevnika iz romunskih imen na *-scu* (*Ionescu*), kar

³ Pri tem tipu moramo biti pozorni še na italijanska moška imena, kot je *Giuseppe*, ki osnove pri sklanjanju naj ne bi podaljšali (*Giuseppov*) (Skaza 2000: 60). V virih korpusa Gigafida 2.0 najdemo deset pojavitev oblike *Giuseppejev* in nobene oblike *Giuseppov*.

pomeni, da se osnova podaljšuje ali ne (*Ionescov/Ionescujev*), je bilo predvidevano, da bodo intervjuvanci omahovali pri zapisu, zato je bil vključen še priimek *Antonescu*.

3.4.1 Rezultati

Tvorba svojilnih pridevnikov v tej skupini imen tako študentom slovenščine kot neštudentom ni predstavljala večjih zadreg; delež pravih zapisov je bil zelo visok, še posebej pri študentih slovenščine, ki so največkrat pravilno zapisali svojilna pridevnika *Abernathyjev* (86,67 %) in *Achleitnerjev* (83,33 %). Pri neštudentih je bil največji delež pravilno zapisanih svojilnih pridevnikov iz imena *Antonescu* (86,8 %), sledi ime *Achleitner* (60 %). Večji delež nepravilne tvorbe svojilnih pridevnikov je bil opažen pri priimku *Albuquerque*: približno dve tretjini neštudentov (73,33 %) in nekaj manj kot polovica študentov slovenščine (46,67 %).

Ker je pri romunskih imenih na *-scu* pri sklanjanju in tvorbi svojilnih pridevnikov dopuščena dvojničnost, da osnovo daljšajo ali ne (SP 2001: člen 781), je bila preverjena pogostost pojavljanja obeh variant. Anketirancev, ki so pravilno zapisali svojilni pridevnik iz imena *Antonescu*, tj. *Antonescujev* ali *Antonescov*, je bilo 45 od skupno 60 (26 neštudentov in 19 študentov slovenščine), pri tem je s 64,4 % prevladovala oblika *Antonescov*. Pri priimku *Achleitner* je 83,33 % študentov slovenščine in 60 % neštudentov pri tvorbi svojilnega pridevnika osnovo podaljšalo z *j* (*Achleitnerjev*).

3.5 Peta skupina

Posebej težavni so moški priimki na nemi soglasnik ali soglasniški sklop, ki se v izgovoru končajo na *-r* ali samoglasnik, zapisan z dvema ali več črkami, npr. *Allais* [alé]. Pri zapisu svojilnega pridevnika SP 2001 dopušča dvojničnost: s svojilnopridevniškom obrazilom *-ev* ali *-ov*. V to skupino so bili vključeni priimki *Aillaud*, *Allais*, *Agassiz* in *Auberjonois*.

3.5.1 Rezultati

SP 2001 v členih 784 in 960 pri imenih, kjer se razlikujeta pisna in govorna oblika, uvaja dvojničnost zapisa svojilnopridevniškega obrazila, npr. *Aillaudov/Aillaudev*, čeprav je SP 1960 predvideval le obrazilo *-ov* (Lenarčič 2004: 92–93). Tudi avtorice (Kocjan - Barle 2003, Dobrovoljc in Jakop 2011) ugotavljajo, da uporabniki zelo redko zapišejo svojilni pridevnik z *-ev*, zato predlagajo poenotenje zapisa, in sicer samo svojilni pridevnik z *-ov*.

Anketa je pokazala, da je 55 od skupno 60 intervjuvancev (26 neštudentov in 29 študentov slovenščine) pravilno zapisalo svojilni pridevnik iz imena *Aillaud*, tj. *Aillaudov* oz. *Aillaudev*, 56 intervjuvancev (29 neštudentov in 27 študentov slovenščine) iz imena *Allais*, tj. *Allaisov* oz. *Allaisev*, 53 intervjuvancev (26 neštudentov in 27 študentov slovenščine) iz imena *Agassiz*, tj. *Agassizov* oz. *Agassizev*, in 57 intervjuvancev (28 neštudentov in 29 študentov slovenščine) iz imena *Auberjonois*, tj. *Auberjonoisov* oz. *Auberjonoisev*. Vprašani so pri vseh štirih priimkih pogosteje uporabili svojilnopridevniško obrazilo *-ov*. Zaradi dvojnice so anketiranci pri tem tipu dosegli najboljši rezultat, saj je svojilni pridevnik ustrezno zapisalo 90,83 % neštudentov in 93,33 % študentov slovenščine.

3.6 Šesta skupina

V tej skupini so bili uvrščeni priimki na *-skē*: *Annenski* in *Andrzejewski*. Namen je bil preveriti, kako dobro anketiranci poznajo pravilo SP 2001 (člena 970–971), ki pri sklanjanju in zapisu svojilnega pridevnika iz imen na *-ski*, *-ški* in *-čki* ponuja dve možnosti: slovanska imena sklanjamo po 4. moški sklanjatvi (*Anatolski – Anatolskega*) in svojilnost izrazimo z rodilnikom (*delo Anatolskega*). Neslovanska imena pa sklanjamo po 1. moški sklanjatvi (*Closky – Closkyja*), svojilni pridevnik pa tvorimo iz podaljšane osnove z *j* in obrazilom *-ev* (*Closkyjev*), kot navajata priročnika (SP 2001: členi 761, 763 in 971; Skaza 2000: 61). Za izražanje svojine pri lastnih imenih na *-ov*, *-ev* ali *-ow* SP 2001 v členu 970 predpisuje rabo rodilnika (*Aleksandrov – delo Aleksandrova*). Ker avtorji (Dobrovoljc, Weiss in Torkar 2016) opozarjajo na vse pogostejšo rabo svojilnopridevniškega obrazila *-ov* (*Aleksandrov – Aleksandrovov*), je bilo preverjeno, kolikšen delež vprašanih uporablja prvo in kolikšen delež drugo varianto, pri čemer sta bila za to izbrana priimka *Aleksejev* in *Abrikosov*.

3.6.1 Rezultati

Predvidevati je bilo mogoče, da bodo anketiranci zaradi nepoznavanja porekla osebe pri tovrstnih imenih omahovali med rabo roditelja in svojilnega pridevnika. Analiza je pokazala, da so bili anketiranci najmanj uspešni pri zapisu svojilnih pridevnikov prav tega tipa: v povprečju je le 5 % študentov slovenščine in 13,33 % neštudentov pravilno zapisalo svojilni pridevnik. Tako študenti slovenščine kot neštudenti so pri izpridevniških imenih na *-ski* pogosteje tvorili svojino s pisnim izglasjem *-jev* kot z roditeljskim, čeprav sta tako *Annenski* kot *Andrzejewski* slovanskega izvora.

Analiza vprašalnikov je pokazala tudi, da so anketirani uporabili svojilnopridevniško obrazilo *-ov*; imenom so odvzeli končnico *-i* in dodali *-ov*. Skupaj 16 intervjuvancev (8 študentov slovenščine in 8 neštudentov) je tako zapisalo *Annenskov* in 15 intervjuvancev (5 študentov slovenščine in 10 neštudentov) je zapisalo svojilni pridevnik *Andrzejewskov*. Pojavili so se tudi zapisi pridevnikov za srednji spol (*Andrzejewsko*). V večini so vprašani napačno zapisali svojilni pridevnik, saj so se pojavile še naslednje oblike: svojilni pridevnik za ženski spol (*Annenskin* in *Annenskijin*, *Andrzejewskin*), roditeljska oblika s podaljšano osnovo *z j* (*Andrzejewskija*) in druge oblike (*Annenskijov*, *Andrzejewskiev*, *Annensivega*).

Že Moder (1957: 56) je opozarjal na preglavice s pridevniškimi oblikami imen, ki se končajo na *-ov/-ev*. Z vprašalnikom je bilo preverjeno, kolikšen delež intervjuvancev bo priimkoma *Aleksejev* in *Abrikosov* dodal še svojilnopridevniško obrazilo *-ov* in kolikšen delež bo svojino izrazil z roditeljskim. Največji delež predstavljajo anketiranci, ki so za svojilno obliko le ponovili zapisa *Aleksejev* (35 od skupno 60 intervjuvancev oz. 58,3 %, od tega 20 neštudentov in 15 študentov slovenščine) in *Abrikosov* (29 anketirancev oz. 48,3 %, od tega 14 neštudentov in 15 študentov slovenščine), torej so ju že razumeli kot svojilna pridevnika. Le 23,33 % neštudentov in 8,33 % študentov slovenščine je svojilnost pri teh dveh lastnih imenih izrazilo roditeljsko. Izmed 60 vprašanih je 12 priimku *Aleksejev* dodalo svojilnopridevniško obrazilo *-ov*: *Aleksejevov* (10 študentov slovenščine in 2 neštudenta) in 18-krat se je pojavil zapis *Abrikosovov* (7 neštudentov in 11 študentov slovenščine). Študenti slovenščine so pogosteje uporabili svojilnopridevniško obrazilo v primerjavi z roditeljsko obliko, medtem ko je rezultat pri neštudentih ravno obraten, še vedno pa v skupnem seštevku prevladuje raba dodatnega svojilnopridevniškega obrazila.

3.7 Sedma skupina

Večdelni priimki zajemajo raznovrstne tipe. Svojlčnost se v večini primerov izraža rodilniško (zveza imena in priimka, zveza naziva in priimka, zveza več rojstnih imen ali priimkov, zveza osebnega imena in prilastka). Pri nekaterih večbesednih tipih imen, kot so azijska, večdelna imena (*Franc Jožef – Francjožefov*), imena s predimki (*fra Bartola – fra Bartolov*) in priredna večbesedna imena in priimki, pisana z vezajem (*Schleswig-Holstein – Schleswig-Holsteinov, Abdul-Hamid – Abdul-Hamidov*) pa tvorimo svojlčni pridevnik iz zadnje sestavine.

Glede na kompleksnost pri izražanju svojlčnosti iz večdelnih imen je bilo z vprašalnikom preverjeno, če sploh in kako pogosto intervjuvanci zapišejo svojlčni pridevnik iz večdelnega imena tipa *Francjožefov* (SP 2001: člen 961). Dobrovoljc in Jakop (2011: 137) namreč opozarjata, da se v rabi tovrsten zapis svojlčnih pridevnikov ni uveljavil. Svojlčnost pri večini večdelnih imen izrazimo z rodilnikom. SP 1960 je npr. s pravilom 65 pri večdelnih imenih, kot je *Leonardo da Vinci*, dovoljeval tudi rabo svojlčnega pridevnika iz samo enega dela (*Leonardov čopič*). Izbrani priimki te skupine so bili trije *Alkmajon iz Krotona, Albert Veliki* in *Abd El Krim*. S slednjim se je preverjalo, v kolikšni meri anketiranci poznajo pravilo, da svojlčne pridevnike iz azijskih imen tvorimo z dodajanjem obrazila le zadnji sestavini.

3.7.1 Rezultati

Tako študenti slovenščine kot neštudenti so bili pri večdelnih imenih najuspešnejši pri zapisu svojlčnega pridevnika iz azijskega imena *Abd El Krim*, in sicer ga je pravilno zapisalo 25 od 30 študentov slovenščine (83,33 %) ter 20 od 30 neštudentov (66,66 %). Nizek delež pravih odgovorov je bil dosežen pri ostalih dveh večdelnih imenih: okrog ena tretjina (36,66 % neštudentov in 30 % študentov slovenščine) je pravilno izrazila svojlčnost z rodilnikom pri imenu *Albert Veliki* (*delo Alberta Velikega*), medtem ko so pri imenu *Alkmajon iz Krotona* le trije neštudenti (10 %) in en študent slovenščine (3,33 %) pravilno izrazili svojlčnost (*delo Alkmajona iz Krotona*).

SP 2001 (člen 969) pri večbesednih poimenovanjih predpisuje rabo rodilnika in sklanjanje vseh delov večbesednega imena (tip *vlada Alberta Velikega*). Raba rodilnika pri študentih slovenščine in neštudentih prevladuje pri imenu *Albert Veliki* (torej *Alberta Velikega*), tvorba svojlčnega pridevnika iz samo enega dela večbesednega

poimenovanja pa prevladuje pri imenu *Alkamajon iz Krotona* (torej *Alkamajonov*). Pri imenu *Albert Veliki* so anketiranci napačno tvorili svojino iz različnih delov tega večdelnega imena, in sicer iz neprve (*Albert Velikin*, *Albert Velikov* in *Albert Velikejev*) ali prve sestavine: *Albertov Veliki* (5 neštudentov in 6 študentov slovenščine), *Albertovej Veliki* (1 neštudent), *Albertova V.* (1 neštudent). Zabeležena sta bila tudi primera *Albertov Velikega* (1 študent slovenščine in 1 neštudent) ali *Albertov Velikov* (1 študent slovenščine). Pri imenu *Alkamajon iz Krotona* pa je 19 študentov slovenščine in 20 neštudentov nepravilno zapisalo svojilni pridevnik *Alkamajonov iz Krotona*. Med študenti slovenščine je bil zabeležen tudi odgovor (*Abdelkrimov*). Nekaj anketiranih je uporabilo roditeljski pridevnik za izražanje svojilnosti *Abd El Krime* (4 neštudenti) ter *Abda El Krime* (2 študenta slovenščine). Med nenormativno izraženo svojino je bila opažena tudi raba predložne zveze: *od Alberta Velikega* (dva študenta slovenščine) in *od Alkamajona Krotonskega*.

4 Svojilni pridevniki iz tujih imen v korpusu Lektor

V korpusu *Lektor* v kategoriji tujih osebnih lastnih imena najdemo 74 konkordanc.⁴ Izmed njih bomo pozornost namenili le tipologizaciji popravkov, nanašajočih se na tvorbo svojilnih pridevnikov. Predstavili jih bomo tako, da bomo uporabili sistem pravil iz aplikacije *SPiPP*.

4.1 Obrazilo *-ov* namesto *-in* pri moških imenih na *-a*

Svojilne pridevnike iz moških imen in priimkov tvorimo z obrazilom *-ov*, kadar se v izgovoru končajo na trdi soglasnik. Pri tem po pravilu 1a⁵ obrazilo dodamo na nespremenjen zapis tujega imena, katerega osnova se konča na soglasnik, ki ni *j*, *c*, *č*, *š*, *š*, *dž*, končnica pa je *-a*, *-o*, *-o*, redkeje tudi *-e*: *jedilnik kenjskega dečka Shame*: **Shamin jedilnik* → *Shamov*.

4.2 Obrazilo *-ov* ob podstavah na *-ow*

Svojilne pridevnike iz moških imen in priimkov tvorimo z obrazilom *-ov*, kadar se po pravilu 1c osnova konča na *-ow*: *Benbow*: **Benbow model* → *Benbowov*.

⁴ Sobesedilno okolje je skrajšano in smiselno prirejeno.

⁵ Prim. pravila za tvorbo svojine na SPiPP (<https://spipp.ff.um.si/pravila.php>).

4.3 Obrazilo *-ev* zaradi končnega nemega *-e*, ki se ohrani, ker vpliva na izgovor

Svojljne pridevnike iz moških imen in priimkov tvorimo z obrazilom *-ev* po pravilu 2a, če se osnova konča na izgovorni soglasnik, ki je *j*, *c*, *č*, *č*, *č*, *dž* ali jim je zvočno podoben, končnica pa je *-a*, *-o*, *-o*: *paleontolog Niles Eldredge: ovreči *Eldredgovo teorijo* → *Eldredgeevo*; **Eldredgeov pristop k razlagi* → *Eldredgeev*.

4.4 Obrazilo *-ev* brez podaljšanja osnove zaradi *y*, ki je izgovorno *j*

Svojljne pridevnike iz moških imen in priimkov tvorimo z obrazilom *-ev* po pravilu 2a, če se osnova konča na izgovorni soglasnik, ki je *j*, *c*, *č*, *č*, *č*, *dž* ali jim je zvočno podoben, končnica pa je *-a*, *-o*, *-o*: **Deweyjeva univerzalna decimalna klasifikacija* → *Dewey* [dúvej] → *Deweyeva*.

4.5 Obrazilo *-ev* zaradi končnega izgovornega samoglasnika in podaljšane osnove z *j*

Svojljne pridevnike iz moških imen in priimkov tvorimo z obrazilom *-ev* po pravilu 2b, kadar se osnova izgovorno konča na naglašeni *á*, *é*, *í*, *ó*, *ú*, nenaglašeni *e*, *i*, *u* ali *r*, redkeje tudi *o*, in se zato pisno in izgovorno podaljša z *j* (pisno izglasje svojilnih pridevnikov na *-jev* se dodaja na nespremenjen zapis tujega imena, četudi je kateri od naštetih glasov samo izgovorni: **Stanleyev model* → *Stanley* [stênlj] → *Stanleyjev*.

4.6 Opaženi napačni lektorski popravki

Izpostaviti velja:

- a) nepotrebno popravljanje dvojnic, čeprav sta po veljavnem pravopisu dovoljeni obe, zato je v besedilu treba dosledno uporabljati le eno od njih, npr.: /.../ glede na *Piagetove razvojne stopnje* → *Piagetove razvojne stopnje*: prim. SP 2001: *Piagétov -a -o* in *Piagétov -a -o* [-ev-]; /.../ prvo poglavje *Saussurovega dela* → *Saussurejevega*,
- b) neupoštevanje pravila, da slovanski neobstojni samoglasniki ostanejo neobstojni tudi v slovenščini, če temu ne nasprotuje izgovorljivost (SP 2001, člen 777, npr.

Zakaj je bil Praznik mrtvih v *Dejmkovi* → **Dejmekevi* uprizoritvi umaknjen z odra Narodnega gledališča?

- c) nepoznavanje vsebinskih podatkov in vzpostavljanje napačne analogije, npr. Na čigavo stran naj se postavita v večnem sporu med *Rollisonovo* → **Rollisonovom* in *Novosilcovom* /.../, saj gre za priimek *Rollinson*.

5 O spletni aplikaciji *SPiPP*

Iz predstavljenih težav, ki se pojavljajo že pri tvorbi svojilnih pridevnikov iz domačih in se samo še stopnjujejo pri tvorbi iz tujih lastnih imen, je nastala ideja za pripravo spletne aplikacije *SPiPP*.⁶ Spletni pripomoček vsebuje 1353 priimkov, katerih nosilci so tuje osebe moškega spola iz *Velikega splošnega leksikona DZS* (2006). Uporabniku so na voljo informacije v pisni in zvočni obliki. Zapisani so: osnovna (imenovalniška) oblika priimka in njen fonetični zapis, poreklo in glavni podatki o nosilcu, obliki za roditeljsko in izražanje svojine ter šifra pravila, po katerem je svojilna oblika tvorjena. Osnovna, roditeljska in svojilna oblika so opremljene še z zvočnimi posnetki. Brez dvojnic je zajetih 4059 zapisanih oblik in prav toliko zvočnih posnetkov, z upoštevanimi dvojnici pa še nekaj več. Spletna aplikacija je rezultat dveh štirimesečnih projektov v okviru Javnega razpisa *Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2020*.

5.1 *SPiPP 1*

V prvem projektu so sodelovali študenti Filozofske fakultete, Fakultete za naravoslovje in matematiko ter Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru (od 15. 2. do 14. 6. 2019). Glavni partner Filozofske fakultete v Mariboru kot prijaviteljice projekta je bilo *Društvo slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev* (DSFTP), ki sta ga zastopali strokovna mentorica in bralka zvočnih posnetkov.⁷ Posebno naklonjenost in podporo projektu so izkazali vodstveni in strokovni delavci zavoda RTV Slovenija: Radio Slovenija je v svojih studiih omogočil brezplačno snemanje zvočnih posnetkov s profesionalno radijsko napovedovalko⁸ in pri tem zagotovil vso tehnično in strokovno podporo.

⁶ Dostop do spletne aplikacije: <https://spipp.ff.um.si/>.

⁷ Strokovna sodelavka projekta je bila Darinka Koderman Patačko.

⁸ Zvočne posnetke v celotni aplikaciji je brala Ana Bohte.

Temeljni cilji projekta so bili: a) razviti prosto dostopno spletno aplikacijo s 500 izpriimkovnimi svojilnimi pridevniki z zapisom in izgovorom; b) v posebnem razdelku dodati nekaj osnovnih pravil za tvorbo oblike, ki izraža svojino; c) uporabnikom omogočiti dostop do oblik z vpisom osnovne oblike priimka; č) širiti jezikovne kompetence govorcev slovenščine v sodelovanju z društvom, ki skrbi za visoko jezikovno raven medijskih vsebin. Ob zaključku je bila izdelana aplikacija in vnesenih 750 priimkov na črko *b* iz *Velikega splošnega leksikona* ter še dodatnih 50 aktualnih priimkov, tj. enega ali dva za vsako od preostalih črk abecede. Za promocijske potrebe in javno predstavitev rezultatov je bil posnet še promocijski video.⁹ Scenarij zanj je pripravila celotna projekta ekipa v produkciji RTV Maribor 2020.

5.2 *SPiPP 2*

Rezultati prvega projekta so bili spodbudni, zato je bila prijava tudi v drugo uspešna.¹⁰ V projektu *SPiPP 2*, ki je trajal od 1. 3. do 30. 6. 2020, so sodelovali študenti štirih fakultet Univerze v Mariboru, poleg že omenjenih treh še Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko. Tokrat je bil zunanji partner *Lektorsko društvo Slovenije* (LDS).¹¹ V aplikacijo je bilo dodanih novih 553 priimkov, izboljšana je bila njena funkcionalnost in dodana zavihka Študije in Skrbništvo. Posebnost projekta je bila, da je potekal v času epidemije, zato so vsa srečanja potekala prek videokonferenc z orodjem Microsoft Teams.

Neformalno sodelovanje z RTV Slovenija tudi pri drugem projektu je pokazalo, da je zasnova in uporabnost aplikacije dobra. Nenazadnje velja omeniti, da je bila skupna uspešna javna predstavitev rezultatov prvega projekta *SPiPP* in *Govornega pomočnika* RTV Slovenija v februarju 2020 v prostorih Ministrstva za kulturo, ki sta se ga udeležila tudi predstavnika financerjev z MIZŠ in Javnega sklada.

⁹ Dostop do videoposnetka: <https://spipp.ff.um.si/spipp1.html>.

¹⁰ Prijaviteljica projekta je bila Fakulteta za naravoslovje in matematiko UM, pedagoški mentorici red. prof. dr. Ireni Stramljič Breznik se je pridružil somentor doc. dr. Igor Pesek, ki je neformalno sodeloval že pri prvem projektu.

¹¹ Strokovna sodelavca projekta sta bila Rok Dovjak in Kristina M. Pučnik.

6 Sklep

Zagatnost tvorbe svojilnih pridevnikov iz tujih lastnih imen izhaja iz dejstva, da pravila maternega jezika prenašamo na tujejezična imena, pri katerih pa nastaja razkorak med pisno in izgovorno podobo. Če uporabnik ne pozna izgovora, je velika verjetnost, da bo tvoril neustrezni svojilni pridevnik oz. lahko sledi pravilom glede na zapis, kar je lahko zavajajoče glede na pravila izgovora. Med dvema bregovoma izgovorne in pisne podobe je most izdelava zvočno-pisne aplikacije, s katero lahko jezikoslovci v dobi vsesplošne digitalizacije pomagamo jezikovnim uporabnikom.

Jezikovni pripomoček *SPiPP* tako predstavlja prototip za izdelavo jezikovnega orodja, ki bi lahko vključil več tisoč priimkov. Kot spletni pripomoček, izdelan v osmih mesecih z znanjem študentov različnih disciplin in zunanjih strokovnjakov, kaže vse svoje odlične zmožnosti. Smiselno bi jih bilo upoštevati kot izhodišče za večji nacionalni projekt, v katerega bi bili vključeni jezikoslovci različnih specialnosti ob sodelovanju specializiranega računalniškega podjetja, ki ima z izdelavo jezikovnotehnoloških virov za slovenščino že veliko profesionalnih izkušenj.

Literatura

- Ivan BELE idr., 2006: *Veliki splošni leksikon: priročna izdaja v dvajsetih knjigah*. Prvi in drugi zvezek. Ur. Aleš Pogačnik. Ljubljana: DZS.
- Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, 2011: *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Helena DOBROVOLJC, Peter WEISS, Silvo TORKAR, 2016: Svojilni pridevnik priimka »Botev«. *Jezikovna svetovalnica*. Dostop 6. 6. 2021 na <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/1341/svojilni-pridevnik-priimka-botev>
- Govorni pomočnik*. Dostop 6. 6. 2021 na <https://govornipomocnik.rtvsl.si/>
- Gašper ILC, Andrej STOPAR, 2012: Pravopisna obravnava angleškega nemega -e. *Pravopisna stikanja: razprave o pravopisnih vprašanjih*. Ur. Nataša Jakop in Helena Dobrovoljc. Ljubljana: Založba ZRC, 101–112.
- Marta KOCJAN - BARLE, 2003: Normiranje polcitatnih lastnih imen v SP 2001. *Slavistična revija* 51/2, 151–152.
- Marta KOCJAN - BARLE, 2012: Končaj v tujih moških lastnih imenih iz evropskih jezikov, zapisanih v latiničnih pisavah. *Pravopisna stikanja: razprave o pravopisnih vprašanjih*. Ur. Nataša Jakop in Helena Dobrovoljc. Ljubljana: Založba ZRC. 85.
- Korpus Lektor*. Dostop 6. 6. 2021 na http://lektor.sketchengine.co.uk/run.cgi/first_form?corpname=fidaplus_lector.
- Korpus Gigafida 2.0*. Dostop 6. 6. 2021 na <https://viri.cjvt.si/gigafida/>
- Simon LENARČIČ, 2004: *Popravopis: kaj je narobe in kaj manjka v novem Slovenskem pravopisu?* Ljubljana: Samozaložba.
- Janko MODER, 1957: Ruska lastna imena v slovenščini. *Jezik in slovstvo* 3/1, 4–9.

- Lora NADELSBERGER, 2018: *Tvorba svojilnih pridevnikov iz osebnih lastnih imen*. Magistrsko delo. Mentorica dr. Irena Stramljič Breznik. Maribor: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta. 94–116.
- Anketa o sklanjanju lastnih imen in tvorbi pridevnikov (junij 2019)*. Pravopisna komisija ZRC SAZU. Dostop 6. 6. 2021 na <https://pravopisna-komisija.zrc-sazu.si/Ankete>.
- Jože SKAZA, 2003: *EPIS: pravopisni priročnik*. Dobrna: Eknjiga.
- Slovenski pravopis*, 1962. Dostop 6. 6. 2021 na <https://www.fran.si/slovnice-in-pravopisi/44/1962-skupinski>.
- Slovenski pravopis*, 2001. Dostop 6. 6. 2021 na <https://fran.si/134/slovenski-pravopis>.
- SPiPP – svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov*. Dostop 6. 6. 2021 na <https://spipp.ff.um.si/>.
- Irena STRAMLJIČ BREZNIK, 2020: Svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov v spletni aplikaciji SPiPP.
- Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine; Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja; Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar*. Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba, 96–117. Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135.
- Smernice za spolno občutljivo rabo jezika*. Dostop 6. 6. 2021 na <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Enake-moznosti/SmerniceJezik.pdf>.
- Tina VEROVNIK, 2005: Sklanjanje tujih lastnih imen (2). *Jezikovni obronki*. Ljubljana: GV Založba. 33–34.